

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET AL MEDI AMBIENT I EL DRET A UNA CONVIVÈNCIA PACÍFICA (ANIMALS)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 29 de gener de 2024, el ciutadà, que actua en nom de l'Associació de Veïns i Veïnes de la plaça de la Farga, va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- La zona destinada a jocs infantils de la plaça de la Farga solia estar bruta per les deposicions dels gossos que hi passejaven.
- Els serveis municipals s'encarregaven de netejar la zona quan rebien les reclamacions veïnals, però això no solucionava definitivament el problema.
- La presència contínua d'excrements suposa un risc per a la salut dels infants que juguen a la plaça.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se al **Districte de Sants-Montjuïc** per tal de conèixer les intervencions fetes en relació amb la queixa presentada.

El dia 1 de febrer de 2024, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 26 d'abril de 2024 aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa les actuacions que va dur a terme l'Ajuntament.

CONSIDERACIONS

1. Tasques de neteja que es duen a terme a la plaça de la Farga

Quan es rep una reclamació ciutadana per manca de neteja a l'espai públic, els serveis de neteja actuen al més aviat possible i es programa el servei de neteja i recollida que sigui necessari. Si es detecta que no és un fet puntual i que les incidències es repeteixen en un mateix emplaçament, s'analitza la problemàtica i es fan les propostes de millora que siguin més adients per resoldre la situació.

En aquest cas que ens ocupa, la causa de les incidències a les quals fa referència el ciutadà són els comportaments incívics per part de les persones propietàries o passejadores de gossos que no recullen les deposicions dels seus animals, especialment en les zones destinades als jocs dels infants.

Arran de les reclamacions rebudes i la constatació de la presència d'excrements de gossos a la plaça de la Farga, **s'han incrementat els serveis de neteja en aquest espai**. Actualment, les tasques que es programen a la plaça són les següents:

- Escombrat manual cada dia de la setmana, en torn de matí.
- Buidat de papereres cada dia de la setmana, en torn de matí i de tarda.
- Escombrat de manteniment cada dia de la setmana, en torn de tarda.
- Baldeig amb aigua a pressió un dia a la setmana (dijous), en torn de nit.
- Actuacions de repàs periòdicament, en torn de tarda.

El consistori informa que, amb els serveis ara establerts, **ja no es preveu d'afegir més tasques de neteja en aquesta plaça**, a banda d'atendre les demandes puntuals de la ciutadania com s'ha explicat a l'inici d'aquest punt.

Sobre la present queixa, recordem que l'article 45 de la Constitució espanyola estableix que tothom té dret a disposar d'un medi ambient adequat per al desenvolupament de la persona i que els poders públics han de vetllar per la utilització racional de tots els recursos naturals, a fi de protegir i millorar la qualitat de vida i defensar i restaurar el medi ambient.

L'article 26.1.a de la Llei reguladora de les bases del règim local estableix la prestació obligatòria del servei de neteja viària per part dels municipis, i l'article 19 de l'Ordenança sobre l'ús de les vies i els espais públics de Barcelona estableix la

responsabilitat municipal en el manteniment dels espais públics de la ciutat en condicions de neteja i salubritat.

En aquest cas, els responsables municipals consideren que actualment el dimensionat dels serveis de neteja és l'adequat, ja que hi ha una sèrie de tasques que es duen a terme diàriament a la plaça, tant en torn de matí com en torn de tarda. També indiquen que el fet d'incrementar més aquest tipus de tasques de neteja no es correspon amb una disminució dels comportaments incívics que encara es donen en aquest espai.

2. Evitar comportaments incívics per garantir una bona convivència

Aquesta Sindicatura és conscient de la complexitat de la neteja i el manteniment de les vies i els espais públics de la ciutat. També sap que és més difícil que determinats emplaçaments estiguin sempre en condicions òptimes de salubritat, ja que es donen diverses circumstàncies que afecten la neteja i que en moltes ocasions tenen a veure amb el comportament ciutadà.

En aquest sentit, l'article 38 de la Carta de ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona indica que totes les persones tenen l'obligació d'utilitzar correctament els espais públics de la ciutat, respectant, en tot cas, el dret que també tenen els altres ciutadans d'usar-los i de gaudir-ne. L'article 12.2 de la mateixa carta estableix que **l'Ajuntament promourà accions cíviques que constitueixin un exemple de convivència i perseguirà les actuacions de qui pertorbi indegudament la vida ciutadana.**

En el cas de la plaça de la Farga, el Districte de Sants-Montjuïc informa que ja fa temps que s'està treballant en relació amb la problemàtica exposada i que contínuament es mantenen reunions amb l'Associació de Veïns i Veïnes per tractar aquest assumpte.

Concretament s'han fet actuacions coordinades amb el Departament de Prevenció del Districte i amb la Guàrdia Urbana de Barcelona (GUB). Cal tenir en compte que **aquesta és una zona preferent d'actuació** en la qual hi ha agents cívics que fan prospeccions de forma periòdica. Durant el desplegament de les zones d'usos compartits (ZUC) a la ciutat, en les quals els gossos poden anar deslligats en determinades franges horàries, es van fer campanyes d'informació en relació amb la convivència amb els gossos a l'espai públic.

L'experiència en actuacions anteriors de conscienciació ciutadana ens confirmen que **les campanyes de sensibilització són les que donen més bons resultats**, ja que procuren informar, educar i corresponsabilitzar la ciutadania de la necessitat d'evitar certs comportaments inapropiats als espais públics i, en conseqüència, afavoreixen la bona convivència als carrers i a les places de la ciutat.

Ara bé, a banda de les actuacions d'informació i pedagogia dels agents de convivència, també es recomana la intervenció dels agents de l'autoritat per poder sancionar aquelles infraccions que es denunciïn.

Segons la informació que se'ns ha facilitat, durant l'any 2023, del 7 de març a l'11 de juny, es van fer un total de cinc intervencions per part de la GUB, en horari de sis del matí a cinc de la tarda, en matèria de tinença responsable d'animals de companyia. Del 6 de juliol al 31 de desembre, van ser 38 el nombre d'intervencions dutes a terme, en horari de sis del matí a deu de la nit.

3. Accions per millorar les condicions de la plaça

Recentment, del 25 de març al 7 d'abril de 2024, la GUB ha dut a terme una campanya en l'àmbit de ciutat en els punts on s'han detectat més comportaments incívics, entre els quals hi havia la plaça de la Farga. No obstant això, aquesta Sindicatura no disposa del detall de les intervencions realitzades.

Actualment s'està treballant conjuntament tant amb l'Associació de Veïns i Veïnes com amb l'Associació de Benestar del Gos Urbà UDOLS en la **planificació d'accions comunitàries de conscienciació per aconseguir un plaça lliure d'excrements**.

Entre aquestes accions comunitàries hi ha, per exemple, la que es va dur a terme la tarda del 12 d'abril de 2024, sobre l'ús responsable de la plaça, especialment a l'àrea de joc infantil. L'associació UDOLS va organitzar activitats de dinamització i sensibilització a l'espai i els infants de les escoles Gayarre i Institució Montserrat van posar missatges demanant respecte per l'àrea de joc de la plaça.

La participació va ser d'unes vuitanta persones, entre les quals també hi havia membres de l'Associació de Veïns i Veïnes de la plaça de la Farga, i el resultat fou molt satisfactori.

D'altra banda, des del consistori **es demana al veïnat que, quan s'observin conductes inapropiades, continuïn avisant la GUB trucant al 112**. Encara que els cossos policials no puguin intervenir, ja sigui perquè no disposen d'efectius disponibles en el mateix moment en què es produeixen els fets o perquè han de prioritzar altres intervencions, constaran els registres dels requeriments fets, que sempre poden ajudar per detectar i corregir, per exemple, comportaments reiterats d'alguna persona infractora.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació del Districte de Sants-Montjuïc està sent adequada per garantir unes bones condicions de netedat, així com afavorir una convivència pacífica a la plaça de la Farga.**

Això no obstant, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar al Districte de Sants-Montjuïc** que continuï treballant per millorar les condicions que presenta la zona infantil de la plaça de la Farga.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.